

Honzíkova babička už byla stará a na hlavě nosila šátek. Sundávala si ho jenom tehdy, když šla spát. Honzíka měla ráda a dlouho vyhlížela, kdy už tu bude.

Konečně vjel vozík na náves. Babička se dívala po Honzíkově. Jestlipak chlapec opravdu přijel? Najednou se usmála. Honzík byl na vozíku! Seděl vedle dědečka a něco křičel. Puntá přitom štěkal na celou náves.

(Bohumil Říha: Honzíkova cesta)

Rozbor komunikační situace a výstavby textu

1. V jakém sledu jsou na scénu uváděny jednotlivé postavy?
2. Co se z úryvku dozvídáme o babičce?
3. Čeho se týká první a čeho druhý odstavec? Formulujte to jako dva body osnovy.

Rozbor syntaktický

1. Kolik je v textu větných celků?
2. Kolik větných celků je tvořeno jednoduchými větami?
3. Kolik je souvětí podřadných?
4. Kolik je souvětí souřadných složitých?
5. Kolik je souvětí souřadných jednoduchých?
6. Z kolika vět se text skládá?
7. Je mezi nimi nějaká věta jednočlenná?
8. Určete druh přísudku/ů v prvním souvětí.
9. Určete druh podmětu ve druhé větě prvního souvětí.
10. Čím je tento podmět vyjádřen?
11. Určete druh vedlejší věty / vedlejších vět.
12. Která slova druhého souvětí nejsou větnými členy?
13. Kterým větným členem je slovo *jenom*?
14. Určete rozvíjející členy přísudku v poslední větě.
15. Současnost kterých dějů vyjadřuje jeden z oněch výše uvedených rozvíjejících členů?

Rozbor lexikální a slovtvorný

1. Jak je utvořeno slovo *šátek* a co znamená?
2. Jak lze klasifikovat slova *šátek* a *šáteček*?
3. Jak je utvořeno slovo *náves* a co znamená?
4. Jak je utvořeno slovo *sundávat*?
5. Naznačte stavbu slovesa *vyhlížet* a popište, jak je utvořeno.
6. Co označují slovesa *křičet* a *štěkat*?
7. Co lze říci z lexikálního, resp. slovtvorného úhlu pohledu o slovech *babička* a *dědeček*?
8. Které podst. jméno a které sloveso jsou odvozeny od příd. jména *rád*?
9. Od kterého slova a jak je odvozeno příslovce *douho*?
10. Kterou jinou příponou se tvoří příslovce od vámi výše doplněného slova?
11. Jaký je významový rozdíl mezi oběma příslovci?

Rozbor slovnědruhový a tvaroslovný

1. Určete druh slova *ráda*.
2. Jak to zdůvodníte?
3. Jak by vypadaly složené tvary slova *ráda*?
4. Jak se slovo *ráda* stupňuje?

Rozbor zvukové a grafické stránky

1. Přepište podle výslovnosti spojení slov *už tu bude; když šla*. V čem se zde liší výslovnost od pravopisu? Daný rozdíl vysvětlete.
2. Vyhledejte v textu jiný příklad se slovem *už*, jenž se od výše uvedeného příkladu liší. V čem a proč?

Rozbor stylistický

1. Jsou v textu nějaká slova, která situují děj do venkovského prostředí?
2. Kterým druhem věty (podle postoje mluvčího) je vyjádřena babiččina netrpělivost při očekávání Honzíka?
3. Kterým druhem věty (dle postoje mluvčího) je vyjádřena babiččina radost z Honzíkovy příjezdu?
4. Věty přečtěte.
5. Čeho tím autor dosáhl?
6. Proč užil autor v první větě druhého odstavce dokonavého slovesa?
7. Který slohový postup se uplatňuje v prvním a který ve druhém odstavci a proč?
8. Jaký je celkový způsob vyjadřování? A proč?

Rozbor sémantický/tematický/textologický

1. Která věta nabude jiného smyslu, odmyslíme-li si kontext?
2. A jakéhožto smyslu nabude?
3. Jaký je smysl celého úryvku?
4. Jaký je smysl celého textu (celé knihy)?